

5 FAKTA OM BARNS OCH UNGAS LÄSNING

1. Läsgåvan fostrar en familj som läser
2. Läsiver är det viktigaste stödet för ett barn som lär sig läsa
3. Skolan och hemmen behöver tid för läsning
4. Unga läser mer än någonsin, men förmågan blir svagare
5. Barns och ungas läsning angår hela samhället

LUKUKESKUS
LÄSCENTRUM

www.lukukeskus.fi

Läsgåvan fostrar en familj som läser

Familjernas gemensamma lässtunder behöver särskilt stöd. Läsfärdigheterna bland barn och unga blir svagare i alla socioekonomiska grupper och bland alla kön. ^{1,2}

Läsvanorna i hemmet är den mest avgörande faktorn för hur barns läsvanor utvecklas.³ För att vända utvecklingen för läsfärdigheten och ingripa i orsakerna till polariseringen på ett förebyggande sätt är det nödvändigt att stödja familjernas läsning. Forskning visar att läsgåvor är ett effektivt sätt att skapa läsvanor. I många länder har man delat ut läskassar redan i årtionden.

Enligt uppföljningsstudier till Bookstart som inleddes i England år 1991, började 77 % av de föräldrar som fick bokkassar läsa tillsammans med sina barn under barnets första år. 66 % av föräldrarna uppgav att de fortsatte läsa med sitt barn upp till de första skolåren. Motsvarande resultat har nåtts också i Skottland, där bokstartprogrammet har pågått redan i 15 år. I Skottland uppgav 84 % av föräldrarna att de läser med sina barn och läser mer tack vare läsgåvan.

Ju tidigare man inleder de gemensamma lässtunderna, desto mer sannolikt fortsätter familjen att läsa tillsammans. Den tidiga läsningen är inte viktig enbart för att lägga grunden till goda läsvanor. Under

barnets första levnadsår växer hjärnan till sin dubbla storlek och språkutvecklingen tar fart.⁴ Den här utvecklingen stödjer växelverkan mellan barn och förälder och den har långvarig effekt på barnets sociala, emotionella och kognitiva utveckling.

Utöver programmen med läsgåvor i England och Skottland, finns läsgåvor i 30 olika länder. Det är beskrivande att Världsbankens program Read@home distribuerar läsgåvor till krisområden som är svåra att nå. Fastän allt annat liv är hotat vill man garantera gemensamma lässtunder med barn.

Finlands första program med läsgåvan En läsgåva till barnet klarar sig väl i internationell jämförelse. Bokkassarna delas ut i samband med besök på barnrådgivningen. Programmet når nästan hela åldersgruppen; 93 % av barnen födda åren 2019–2024 har fått läsgåvan.

Enligt en konsekvensbedömning** av En läsgåva till barnet uppgav 63 % av familjerna att läskassen lett till att man läste mer i familjen; av de här familjerna sade 27 % att de började läsa och 36 % att de läste mer tack vare läsgåvan. I de familjer där man började läsa tack vare läskassen blev läsningen en integrerad del av vardagen; till och med 77 % av familjerna läser nu minst en gång om dagen. En majoritet av familjerna som börjat läsa tack vare läskassen, sade att man läst böckerna i kassen mer än tio gånger, var tredje familj hade läst dem mer än 20 gånger. Bokkassen har således påverkat läsvanorna mest i de familjer där man inte annars skulle läsa.⁵

** Konsekvensbedömningen uppdateras sommaren.

1 Hiltunen, Ahonen, Hienonen ym.: PISA 2022 ensituloksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023.

2 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

3 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

4 Gilmore JH, Knickmeyer RC, Gao W. Imaging structural and functional brain development in early childhood. Nat Rev Neurosci. 2018 Feb 16;19(3):123-137. doi: 10.1038/nrn.2018.1. PMID: 29449712; PMCID: PMC5987539.

5 <https://luelapselle.fi/sv/mer-an-en-fjardedel-av-familjerna-borjade-lasa-tack-vare-en-laskasse/>

Forskning visar att egna böcker uppmuntrar barn att läsa (läs mer i fakta nr 3). I många länder har man därför vidgat läsgåvoprogrammet till flera olika åldersklasser. I Skottland får barnfamiljer läsgåvor, utöver i babyskedet när barnet är ett och tre år, när hen går i förskolan och nybörjarundervisningen.⁶ Nativiteten är ungefär densamma i Skottland som i Finland och

där delar man ut nästan en halv miljon barnböcker varje år. Samtidigt får föräldrarna värdefull information om hur viktigt det är att läsa, och familjernas möjligheter att påverka barnets läsning, läsfärdighet och inläring.

Effekter av bokstartprogram i världen

Bokstart-programmet i England:

77 % av de föräldrar som fått boken började läsa högt med sina barn under det första levnadsåret.

66 % av föräldrarna uppgav att de fortsatte läsa med sitt barn tills hen började skolan.

Bokstart-programmet i Skottland:

84 % av föräldrarna sade att de började läsa högt med sina barn och att de läser mer tack vare bokgåvan.

Källa: <https://www.scottishbooktrust.com/reading-and-stories/bookbug/bookbug-bags>

⁶ <https://www.scottishbooktrust.com/reading-and-stories/bookbug/bookbug-bags>

Läsiver är det bästa stödet för ett barn som lär sig läsa

Barnets intresse för böcker och läsiver är den bästa utgångspunkten för att lära sig läsa och för ett livslångt intresse för läsning.

Läsiver stärker den inre motivationen, något barnet behöver under många år då det behöver repetition i sin läsning för att utveckla sin läsfärdighet.⁷ Ett barn som förhåller sig positivt till läsning har till och med 30 poäng mer i testet för läsfärdighet än barn som har en negativ inställning till läsning.⁸

Också då barnet har en svagare läsfärdighet, får ett intresse för böcker och en positiv inställning barnet att läsa mer och på det sättet förbättrar hen sin läsfärdighet.⁹ Å andra sidan kan lässvårigheter dra ner på motivationen. Skolorna behöver resurser för att ge stöd för de barns läsfärdighet och -iver som på grund av till exempel hemmets attityd inte är intresserade av att läsa.¹⁰

Man har märkt att fortbildning för lärare och förmågan att uppmuntra elever och skapa en lugn inlärningsmiljö har ett samband med barns intresse för

böcker och tilltro till den egna läsfärdigheten.¹¹

På basen av en förfrågan Läscentrum lät göra bland förskolelärare och lärare i nybörjarundervisning i Vanda anser 91 % av lärarna att läsivern är viktigt för läsinläringen. Ändå sade 30 % att de upplevde att det är svårt att motivera eleverna. Lärarna behöver praktiska tips och idéer för hur de kan läsa mer i skolvardagen och hur de kan samarbeta med familjerna.¹²

De vuxna som omger barnet har en nyckelposition när det gäller att hitta läsglädje. Bäst stödjer man läsivern genom att läsa högt, omge barnet med ett mångsidigt utbud böcker och genom att vika tid för att i lugn och ro läsa och undersöka böcker. Lagom utmanande böcker som intresserar barnet hjälper att upprätthålla läsglädje.¹³ Föräldrar borde delta i barnets läsning och fortsätta läsa högt också efter att barnet börjat skolan. Det är viktigt att se till att läsningen inte blir enbart en plikt, utan att den fortsätter vara en behaglig del av barnets vardag.

På global nivå har man märkt att barn som har egna böcker tycker mer om att läsa än andra barn¹⁴, och de här barnens läsintresse och tilltro till den egna läsförmågan växer.¹⁵ En barndom full av böcker påverkar läsfärdigheten, de matematiska och tekniska färdigheterna ännu i vuxen ålder, oberoende av fortsatta

7 <https://luelapselle.fi/lukemaan-opettelevan-lapsen-tarkein-tuki-on-into-lukea/>

8 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

9 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

10 https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_0123.pdf

11 Leino, K., Nissinen, K. & Sirén, M. Associations between teacher quality, instructional quality and student reading outcomes in Nordic PIRLS 2016 data. Large-scale Assess Educ 10, 25 (2022). <https://doi.org/10.1186/s40536-022-00146-4>

12 <https://luelapselle.fi/lukemaan-opettelevan-lapsen-tarkein-tuki-on-into-lukea/>

13 <https://luelapselle.fi/sujuva-lukutaito-synty-y-vaiheittain-aikuisten-tuella/>

14 Book gifting impact study. Scottish Book Trust 2022.

15 Research evidence on reading for pleasure. Department for Education 2012.

studier.¹⁶ Den tryckta boken är således fortfarande viktig när det gäller att stärka barnets läsfärdighet.

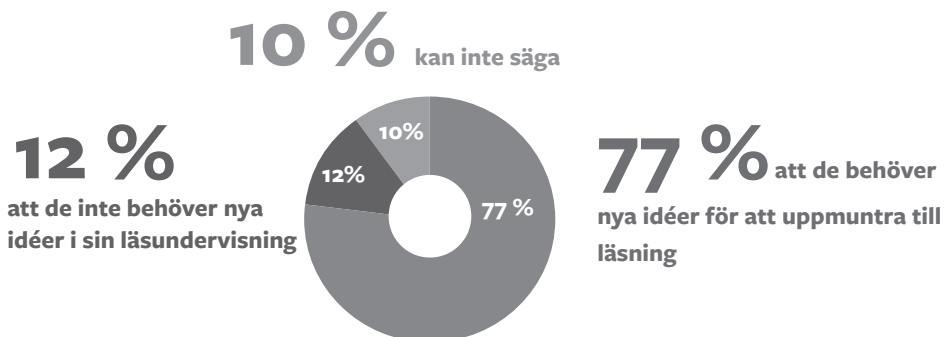
Barnets egna böcker, utfärder till biblioteket, bokhandlar som lockar, gemensamma lästunder i vardagen och, framför allt, vuxnas intresse för böcker och läsning, underlättar läsinspirationen.

Finlands täckande och kvalitativa biblioteksväsende garanterar att familjer oberoende av sin ekonomiska situation kan ta in mångsidig läsning i sin hemmiljö.¹⁷ Familjen kan fira att barnet lärt sig läsa och ge böcker i gåva. Den bästa garanten för läsglädje är böcker som finns inom räckhåll för barnet.

Lärare inom förskola och nybörjarundervisning

Av förskolelärarna och pedagogerna inom nybörjarundervisningen anser

Källa: Lukemaan opettelevan lapsen tärkein tuki on into lukea. Lukupoiku-kyselyn koontiartikkeli. Lue lapselle –sivusto. Lukukeskus 2024. <https://uelapselle.fi/lukemaan-opettelevan-lapsen-tarkein-tuki-on-into-lukea/>

¹⁶ Sikora, Evans & Kelley: Scholarly culture: How books in adolescence enhance adult literacy, numeracy and technology skills in 31 societies. Social Science Research (numero 77, s. 1–15) 2019.

¹⁷ Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

Skolan och hemmen behöver tid för läsning

Barns läsfärdighet stärks enbart genom att hen läser. Redan en halv timmes läsning per dag på fritiden är ett märkbart stöd för barnets läsning.¹⁸

Man har gjort bedömningen att elever som läser har över ett års försprång i sina basfärdigheter jämfört med dem som läser mer sällan än en gång i veckan.¹⁹

Tålmodig och långsiktig skönlitterär läsning från början av skolgången förefaller föregripa gott läsflyt och god läsförståelse i slutet av grundskolan.²⁰ Men att läsa andra texter som serier eller tidningsartiklar är också nyttigt och stödjer läsfärdigheterna. Att läsa digitala texter utvecklar läsfärdigheterna, det viktiga är att läsa långa texter sin helhet i stället för splittrade delar av olika texter.²¹

Nästan en tredjedel av fjärdeklassarna läser dagligen för sitt nöjes skull. Bara hälften av fjärdeklassarna läser tillräckligt, en halv timme per dag. Det är den mängd som behövs för att utveckla läsfärdigheten. Barnen uppger att de läser ännu mindre under veckosluten; 57 % av barnen läser mindre än en halv timme.²²

Läsningen bör vara en regelbunden och tålmodig del av vardagen. Det är de vuxnas ansvar att se till att barn i olika åldrar har tillräckligt tid och lugn att läsa under hela lågstadietiden, både i skolan och hemma. Utöver läsro behöver barnen ha tillgång till mångsidig läsning.

Man kan uppmuntra barnens läsning med gemensamma biblioteksbesök och genom att låna böcker. År 2024 lånades det mer barnböcker än någonsin från biblioteken, mer än 38 miljoner lån.²³ Av fjärdeklassarnas föräldrar berättade 64 % att de besökt biblioteket minst en gång i månaden innan barnet började skolan. Av de finländska föräldrarna hade 7 % aldrig besökt biblioteket tillsammans med sitt barn.²⁴ Att aktivt använda bibliotekstjänster erbjuder barnet ett sammanhang som uppmuntrar dem att ta tag i en bok och en möjlighet att läsa den. Barn som besöker bibliotek blir ofta vuxna som besöker bibliotek.

Lärarnas intresse för läsning och böcker har en stor effekt på barnets läsintresse. Av fjärdeklassarna tycker var femte elev att läraren inte erbjuder hen tillräckligt intressant läsning.²⁵ Av lärarna uppger en tredjedel att de sällan eller aldrig läser barn- eller ungdomsböcker.²⁶ Att vara bekant med litteraturen gör det lättare att lära eleverna att läsa, och att diskutera böckerna med dem. För att barnens möjligheter

18 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

19 Ukkola & Metsämuuronen: Matematiikan ja äidinkielen taidot alkuopetuksen aikana – Perusopetuksen oppimistulosten pitkittäisarviointi 2018–2020. KARVI 2023.

20 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

21 Ulvinen, Psyridou, Lerkkanen ym.: Developmental leisure reading profiles and their association with reading skills across Grades 1–9. Learning and Individual Differences (109, artikkeli 102387) 2024.

22 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

23 <https://avi.fi/tiedote/-/tiedote/71030692>

24 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

25 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

26 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

att entusiasmeras av böckerna skulle vara jämlika är det viktigt att alla klasslärare har förutsättningar och vilja att stödja klassens läskultur. Skolans möjligheter att stödja barnens och de ungas läsfärdigheter blir

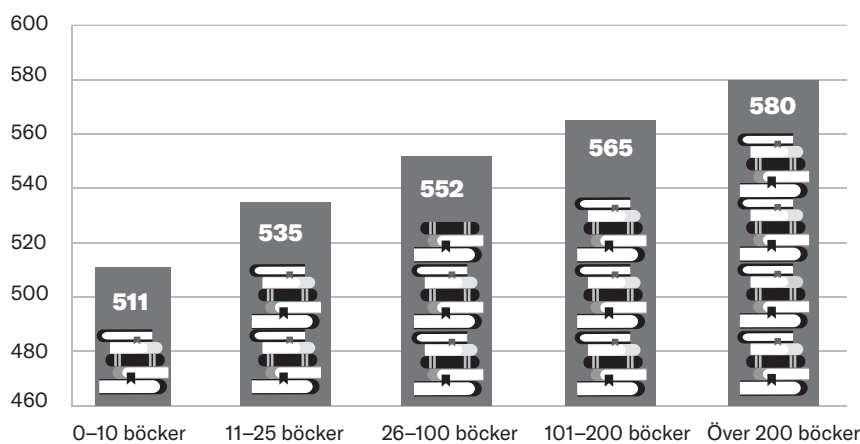
har kvalitativt läromaterial och egna skolböcker.²⁷

I Pirls-undersökningen växer barnens poäng i läsfärdighet lineärt med antalet böcker i hemmet.²⁸

Bara häften av fjärdeklassarna läser en halv timme om dagen

Sambandet mellan antalet böcker i hemmet och poäng i läsfärdigheten i Finland år 2021

Källa: Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

²⁷ <https://kustantajat.fi/oppimateriaalit/kustannetun-oppimateriaalin-hyodyt>

²⁸ Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

Unga läser mer än någonsin, men förmågan blir svagare

Unga läser mer än någonsin tidigare, om man ser till mediemiljön kring de unga.²⁹

Snabbmeddelanden, lösryckta texter och innehåll på sociala medier stärker inte de ungas äsfärdighet. Läsfärdigheten blir bättre enbart genom att läsa sammanhängande, breda texthelheter.³⁰

De finländska ungdomarnas läsfärdighet har sjunkit femte mest bland alla länder som deltagit i Pisaundersökningarna. Var femte ung i Finland har svag läsfärdighet, ännu år 2018 var de svaga läsarnas andel under 14 %. Var elfte ung når upp till utmärkta färdigheter.³¹ De ungas möjligheter att klara sig i vardagen är i centrum för utvärderingen. För arbetslivet och studierna är en tillräcklig nivå Pisatestets medelnivå. I Finland når 56 % av de unga upp till den nivån.³²

Nivån på läsfärdigheten påverkar möjligheterna att tillgodogöra sig pålitlig information och följa med aktualiteter. Betydelsen av kritisk läskunnighet har blivit större i en mediemiljö där innehållets pålitlighet och källkritik är allt svårare att bedöma. Digitala nyhetssidor och sociala medier är populära bland unga.³³ Korta Tiktokvideon som delas på sociala medier har blivit den mest följda nyhetskällan bland unga.³⁴ Ungefär hälften av de unga kan inte skilja åsikter från fakta på internet.³⁵ Ungefär 40 % av sjätteklassarna ifrågasätter inte alls kommersiella texters vederhäftighet.³⁶ Av gymnasiestudenterna hade nästan en tredjedel svårt att bedöma nättexters tillförlitlighet.³⁷

Det är viktigt att vända trenden för läsfärdigheten. Att de ungas läsfärdighet sjunker är en samhällsfråga, men också ett hot mot de ungas självständighet och aktiva medborgarskap. Läsfärdigheten är en garant för vardagslivets basfärdigheter, men också för att den unga inte blir ensam. Det är lättare att vara en del av ett samfund, när man har ord för att uttrycka sina åsikter, förmedla sina känslor, sätta ord på drömmar och önskningar.

Fast de ungas läsfärdighet statistiskt sett sjunker,

29 <https://stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2021/mobiiliteknologia-mullisti-lasten-arjen-nettiin-ei-menna-vaan-siella-olla>

30 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1041608023001310?via%3Dihub>

31 Hiltunen, Ahonen, Hienonen ym.: PISA 2022 ensituloksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023.

32 Hiltunen, Ahonen, Hienonen ym.: PISA 2022 ensituloksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023.

33 Newman ym.: Reuters Institute Digital News Report. Reuters Institute for the Study of Journalism 2022.

34 Kantar Media: Nuoret ja uutis mediasuhde. Uutismedian liitto 2024.

35 OECD: Students who are taught how to detect bias are more likely to distinguish fact from opinion. OECD 2021. Julkaisussa: OECD: 21st-Century Readers: Developing Literacy Skills in a Digital World, PISA, OECD Publishing, Paris 2021.

36 Kiili, Leu, Marttunen ym.: Exploring early adolescents' evaluation of academic and commercial online resources related to health. Reading and Writing (31, s. 533–557) 2018.

37 Hämäläinen, Kiili, Rääkkönen & Marttunen: Students' abilities to evaluate the credibility of online texts: The role of internet specific epistemic justifications. Wiley 2021.

finns det fortfarande unga som har en utmärkt läsfärdighet och är aktiva läsare. Vi bör stödja ungas läshobby mångsidigt och med låg tröskel.

17 % av dem som svarat på Föreningen för ordkonstundervisnings elevförfrågan, anser att läsning är verkligt intressant och 48 % anser att den är rätt intressant. De unga hittar intressant läsning på biblioteket eller på rekommendation av vänner eller på sociala medier. Nästan var tredje upplever att hen blir bara lite eller inte alls uppmuntrad att läsa.³⁸

Läscentrums tidning Lukufiilis-Läsglans erbjuder innehåll för ungdomar som läser. Tidningen hade mer än 90 000 läsare år 2024. Skribenterna är unga som skriver för andra unga.³⁹ Utöver Lukufiilis-Läsglans finns till exempel Lukemo med boktips, innehållsproducenterna Kirjagram och KirjaTok (på finska) samt Lukuboo. För att uppmuntra barns och ungas läsning är det viktigt att barn- och ungdomslitteraturen får synlighet i medier, vid sidan av vuxenlitteratur.

³⁸ <https://sanataide.fi/hehkuvat-sanat-kysely/>

³⁹ Läscentrums verksamhetsberättelse 2024: <https://lukukeskus.fi/wp-content/uploads/2025/02/TOIMINTAKERTOMUS-2024-Lukukeskus.pdf>

Barns och ungas läsning angår hela samhället

Nivån på barnens och de ungas läsfärdighet speglar ofta familjens socioekonomiska status och nivån definierar ofta kunnandet kraftigt fortfarande när personen är vuxen.⁴⁰

Ju bättre förutsättningar barnfamiljerna har för en trygg och välmående vardag, desto bättre förutsättningar har barnet att lära sig, gå i skola och stärka sina grundkunskaper.⁴¹

Utöver hemförhållandena är det anmärkningsvärt att resultaten i lästestet är sämre ju oftare barnet upplever att det blir mobbat. Det är därför alarmerande att allt fler unga känner utanförskap och ensamhet i skolan.⁴² Poängskillnaden i läsfärdighet bland dem som uppger att de blir mobbade varje vecka och dem som inte blir mobbade just alls är över 60 poäng i Pirlsundersökningen.⁴³ Resultaten lyfter fram hur viktigt det är att säkra en trygg inlärningsmiljö för alla barn och ingripa i mobbning tillräckligt effektivt och i tid.

Elever med invandrabakgrund upplever mobbnings-situationer i skolan och otrygga skolresor oftare än majoritetsbefolkningen. Var tionde elev med invandrabakgrund i första generationen uppgav att hen

uteblivit från skolan åtminstone några gånger i månaden för att hen känt sig otrygg i skolan.⁴⁴

Det finns skäl att fästa särskild uppmärksamhet vid att stärka kunnandet, stödet för inläring samt välmåendet i skolan bland invandrarunga. Skolans undervisningsspråk och undervisningen i elevens hemspråk har stor betydelse för den ungas inläring och delaktighet. Att behärska sitt modersmål ger god grund för att uttrycka sina känslor, tankar och bilda sin identitet. Det är också grunden för att lära sig andra språk, så som svenska eller finska.⁴⁵

Grundskolan bör garantera att eleven får en tillräcklig läsfärdighet. Var femte elev som går ut grundskolan uppnår inte tillräcklig nivå i läsfärdighet. Andra stadiet bör fortfarande stödja läsfärdigheten, särskilt i yrkesskolan. I Piac-testet som mäter vuxnas läsfärdighet kom det fram att läsfärdigheten bland dem som går ut yrkesskolundervisningen är ungefär på samma nivå som bland dem som går ut grundskolan och färdigheterna blir inte bättre i arbetslivet.⁴⁶ Man borde vika tillräckligt med tid för att stärka läsfärdigheten också i yrkesundervisningen.

En framstående läsfärdighet möjliggör full delaktighet i samhället och ger möjlighet att påverka individens eget liv. En god läsfärdighet garanterar ett fungerande demokratiskt samhälle och är det bästa försvaret mot hatprat, desinformation och extremrö-

40 Mannonen, J., Nissinen, K., Virolainen, M. & Rautopuro, J. (2024). PIAAC II: Toisen Kansainvälisen aikuisten taitotutkimuksen ensituloksia. Valtioneuvoston julkaisuja 2024:61

41 https://jyx.jyu.fi/jyx/Record/jyx_123456789_97304

42 Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2023. THL 2023.

43 Leino, Sirén, Nissinen, & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuslaitos 2023.

44 https://jyx.jyu.fi/jyx/Record/jyx_123456789_97304

45 Oma kieli – oma mieli. Oppilaan oma äidinkieli. Opetushallitus 2016.

46 Mannonen, J., Nissinen, K., Virolainen, M. & Rautopuro, J. (2024). PIAAC II: Toisen Kansainvälisen aikuisten taitotutkimuksen ensituloksia. Valtioneuvoston julkaisuja 2024:61

relser.⁴⁷ Vuxna med god läsfärdighet är nöjda med sitt liv, upplever bättre hälsa än andra och har förtroende för sina medmänniskor.⁴⁸ Det viktigaste för individen själv är den kontakt med andra människor som läsfärdigheten för med sig. Arbetslivet och framför allt att trivsel på arbetsplatsen där, förutsätter en god läsfärdighet.

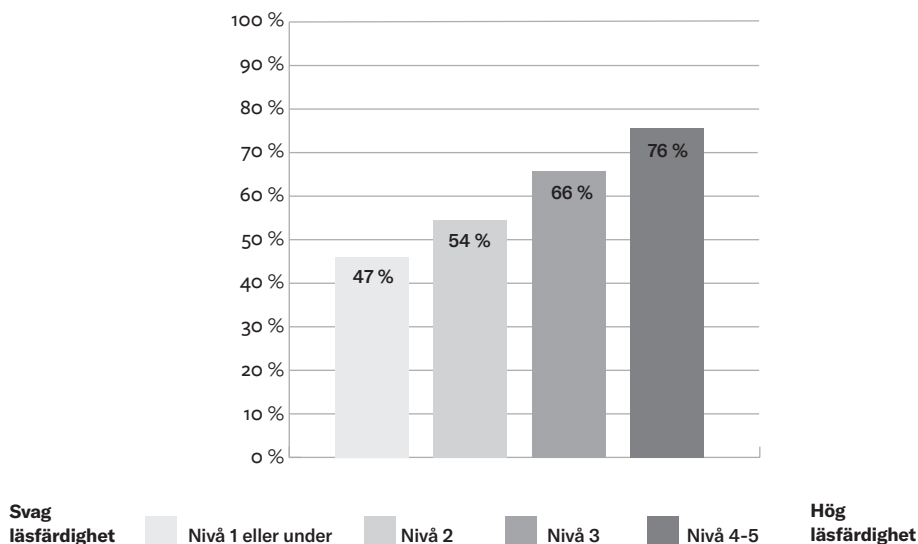
För att kunna använda digitala tjänster när man ska söka arbete behöver man ha god gestaltsförmåga och läsfärdighet.

När man stödjer finländska barns och ungas läsfärdig-

het stödjer man välfärden. När man, å andra sidan, stödjer de strukturer som upprätthåller välfärden försvarar man också förutsättningarna för inläring och en bättre läsfärdighet. Barns och ungas läsning, läsvanor och läsfärdighet bör säkras med politiska beslut och stödjas på samhällets alla sektorer. Alla finländare borde vara intresserade av läsning. Vi kan alla inspirera ett barn eller en ung person att ta tag i en bok, läsa högt eller ge en bok till hen. Att satsa på barns och ungas läsfärdighet är en effektiv framtids-handling.

Vuxna som har god läsfärdighet litar på sina medmänniskor

Sambandet mellan hög social tilltro och läsfärdighet i Finland

Källa: Mannonen, J., Nissinen, K., Virolainen, M. & Rautopuro, J. (2024). PIAAC II: Toisen Kansainvälisen aikuisten taitotutkimuksen ensituloksia. Valtioneuvoston julkaisuja 2024:61

47 Schüller-Zwierlein, A., Mangen, A., Kovač, M., & van der Weel, A. (2022). Why higher-level reading is important. *First Monday*, 27(5).

48 Mannonen, J., Nissinen, K., Virolainen, M. & Rautopuro, J. (2024). PIAAC II: Toisen Kansainvälisen aikuisten taitotutkimuksen ensituloksia. Valtioneuvoston julkaisuja 2024:61

Om barns och ungas läsning

Läscentrums faktapakets 5 fakta om barns och ungas läsning är en sammanställning av inhemska och internationella forskningsresultat om läsfärdighet, lärresultat och utredningar som ger en inblick i olika sätt att stöda läsningen och läskunnigheten i Finland. Faktapaketen får användas fritt i undervisningen och som källa av medier.

Källa bör anges som hänvisning eller länk till Läscentrums faktapakets:
5 fakta om barns och ungas läsning 2025, Läscentrum 2025.

Mer info:

Emmi Jäkkö | Verksamhetsledare

emmi.jakko@lukukeskus.fi

www.lukukeskus.fi

LUKUKESKUS
LÄSCENTRUM